

Pūpolsvētdiena

Apaļš kā pūpols, lokans kā žagars, veselība iekšā, slimība ārā – šo teikumu katru gadu dzirdam no saviem mīļajiem, kuri agrā rīta stundā mūs iepriecina ar platiem smaidiem un iespēju vienam otru nopērt.

Klāt ir Pūpolsvētdiena un pavisam drīz mūsu galdus rotās skaisti krāsotas olas. Tas, ka Lieldienās ir jāsit ar olām, ir skaidrs, bet kas īsti ir Pūpolsvētdiena un kādi ir tās ticējumi?

Pūpolsvētdiena ir diena, kas aizsāk Kluso nedēļu, to mēdz dēvēt arī par palmu svētdienu, kas ir kristiešu svētki, kas vienmēr iekrīt svētdienā pirms Lieldienām. Šajā dienā tiek pieminēta Jēzus Kristus iejāšana Jeruzālemē. Pūpolsvētdienu

dēvē arī par palmu svētdienu, jo, Jēzum iejājot Jeruzālemē, cilvēki viņam kaisīja ceļu ar palmu zariem.

Interesanti ir tas, ko daudzi no mums nemaz nezina. Pēc pāršanas pūpolu zarus nedrīkstot izmest – tie jāpiesprauž kaut kur mājās pie sienas vai jānoliek citā redzamā vietā. Ja vasarā uznāk negaiss, tad šos pūpolzarus jāmet plītī un to dūmi aizdenot negaisa mākoņus.

Viena no senākajām tradīcijām Pūpolsvētdienā ir pāršana ar pūpola zariņiem, skandinot dažādus teicienus un tautas ticējumus. Bet, lai atlikušais gads būtu veiksmīgs, tad pūpolsvētdienā ir jāievēro dažādi ticējumi.

skaties.lv

*Nedrīkst nest kurināšanai apaļas malkas pagales, tad vasarā redzēs daudz čusku.
Pūpolsvētdienā izgrābj pelnus no krāsns, kurus tad vēlāk sēj kopā ar rāceņiem, lai tos tārpī neēstu.
Pūpolsvētdienas rītā nedrīkst matus sukāt, citādi galvā sametas utis tik lielas kā pūpoli.
Pūpolsvētdienā esot jābūt visu dienu mājās – tad dzīvē ejot visu gadu labi.
Pūpolsvētdienas rītā, saulei lecot, jāmazgā mute upē, tad visu gadu būs skaists.*

Dace Melbārde Pasaules kultūru festivālā Indijā parāda latviešu kultūras spēku

No šā gada 10. līdz 14. martam Latvijas kultūras ministre Dace Melbārde piedalījās Pasaules kultūru festivālā (World Culture Festival) un Globālās līderības forumā (Global Leadership Forum) Indijā, Deli. Aizvadītas arī vairākas vērtīgas augsta līmeņa tikšanās, tostarp ar Indijas kultūras un tūrisma ministru, kurās izskaidrojuši priekšlikumi sadarbībai kino, literatūras, tradicionālās kultūras un mākslas jomās, vienojoties turpināt darbu pie Indijas - Latvijas starpvaldību sadarbības programmas kultūrā.

Pasaules kultūru festivāla atklāšanas uzrunā kultūras ministre vēstīja, ka starp kultūrām vēsturiski noticis nepārtraukts dialogs un starp tām nav robe-

žu, ja vien tās nebūvējam mēs paši. Ministre puda arī savu ticību nevardarbīgām attiecībām, norādot, ka vienīgā cīņa starp nācijām var būt tikai par mieru. Uzrunas noslēgumā ministre pārsteidza plašo auditoriju klātienē un tiešraīžu skatītājus, nodziedot latviešu tautas dziesmu „Pie Dieviņa garī galdī”. Tādējādi ministre demonstrēja Latvijas kultūras un tradīciju kā nevardarbīgas pretošanās spēku un nozīmi neatkarības atgūšanā jeb „dziedošo revolūciju”. [...]

Vizītes laikā ministre apmeklēja arī Latvijas vēstniecību, tikās ar vēstnieku Aivaru Grozu un pārrunāja Latvijas simtgades svinēšanas pasākumus Indijā.

nacionalaapvieniba.lv

Latvijas kultūras ministre Dace Melbārde. Foto: NA.

VISVALDIS LĀCIS: NEĻAUŠU APMELOT LEĢIONĀRUS

KĀ IR PATIESĪBĀ. «Mūsu draugi un arī nedraugi visā pasaulē jau sen zina, ka latviešu leģionāri cīnījās pret komunistisko Krieviju kā lielāko draudu Latvijai un bija gatavi vērsties arī pret nacistisko Vāciju.» teic Visvaldis Lācis. Foto: NRA.lv.

«Leģionāru aizstāvības faktu sarakstu es varētu plaši un daudzkārt papildināt. Angļiem ir jauka paruna: «Es labprāt būtu glēvulis, bet es baidos par tādu kļūt.» Es arī baidos un nedrīkstu par tādu kļūt. Jo man jāaizsargā ne tikai savs, bet visu latviešu leģionāru gods un saistība ar to arī visas mūsu tautas gods. Un jāatceras, ka godu nevar atņemt, to var tikai pazaudēt,» savulaik teica latviešu leģionārs, publicists, Latvijas Tautas frontes un Latvijas Nacionālās neatkarības kustības dalībnieks Visvaldis Lācis.

1944. gadā viņš tika iesaukts latviešu leģionā, kļūstot par 19. divīzijas 44. pulka karavīru. Pēc laika viņu iecēla par leģiona virsnieka vietnieku. 1945. gada sākumā viņš karoja Kurzemes

cietoksnī, piedalījās divās smagās lielkaujās, tika ievainots. Pēc vācu armijas kapitulācijas Visvaldis Lācis nonāca PSRS filtrācijas nometnē. Nu viņš jau gadiem ilgi aizstāv leģionārus, skaidrodams viņu gaitas un likteņus. Visvaldis Lācis ir vairāku grāmatu autors.

Visvaldis Lācis nekad nav laiņojis, izsakoties par valdošajiem. Un allaž ir uzteicis tos, kuri pelnījuši. Lūk, piemēri: «Igaunijas prezidents Tomass Hendriks Ilvess ir iepazīstinājis ārzemniekus ar valsts vēsturi, sacīdams, ka 1940. gadā Igaunijā ir iebrucis viens bandīts (tieši lietojot šo vārdu), tad otrs bandīts padzinis pirmo, bet pirmais atgriezies pēc otrā saskaņošanas. Vācijas lielākajam žurnālam Der Spiegel intervijā

viņš paskaidroja, ka sarkanās armijas piemineklis (tā dēvētais Aļoša) no Tallinas centra uz ārpilsētu bija jāpārceļ tādēļ, ka piemineklis bija kļuvis par vietu saukļa pasludināšanai, ka Igaunijā jāatjauno padomju iekārta. Savukārt iepriekšējais prezidents Lenards Meri Tallinā pieņēma igauņu leģionāru delegāciju kopīgi ar vācu tanku divīzijas pārstāvjiem, kas 1944. gadā ļoti niknās kaujās apturēja sarkanās armijas virzienu uz Tallinu, un atļāva šo satikšanos foto publiski parādīt presē. Igaunijas Valsts prezidentu prestižam starptautiski šādi viņu soļi nav kaitējuši, tas joprojām ir augsts. Savukārt Igaunijas aizsardzības ministrs Reinsalu, apmeklējot igauņu leģionāru kongresu, pavēstīja, ka valsts uzdevums ir saglabāt leģionāru godu.» Šodien, latviešu leģionāru piemiņas dienā, intervija ar Visvaldi Lāci.

Elīta Veidemane: Saeima 1998. gadā pieņēma deklarāciju Par latviešu leģionāriem Otrajā pasaules karā, kurā tika skaidrota vēsture un aizstāvēti leģionāri. Toreiz Saeimai pietika drosmes nostāties patiesības pusē. Citastarp deklarācijā bija teikts, ka Latvijas pienākums ir «rūpēties par latviešu karavīru goda un cieņas aizskārumu novēršanu Latvijā un ārzemēs». Tagad deklarācija ir glēvulīgi «aizmirsta». Kā vērtējat mūsu politiskās elites attieksmi pret latviešu leģionāriem?

Visvaldis Lācis: Franču tautas atzītais vadonis Šarls de (Turpinājums 5. lpp.)